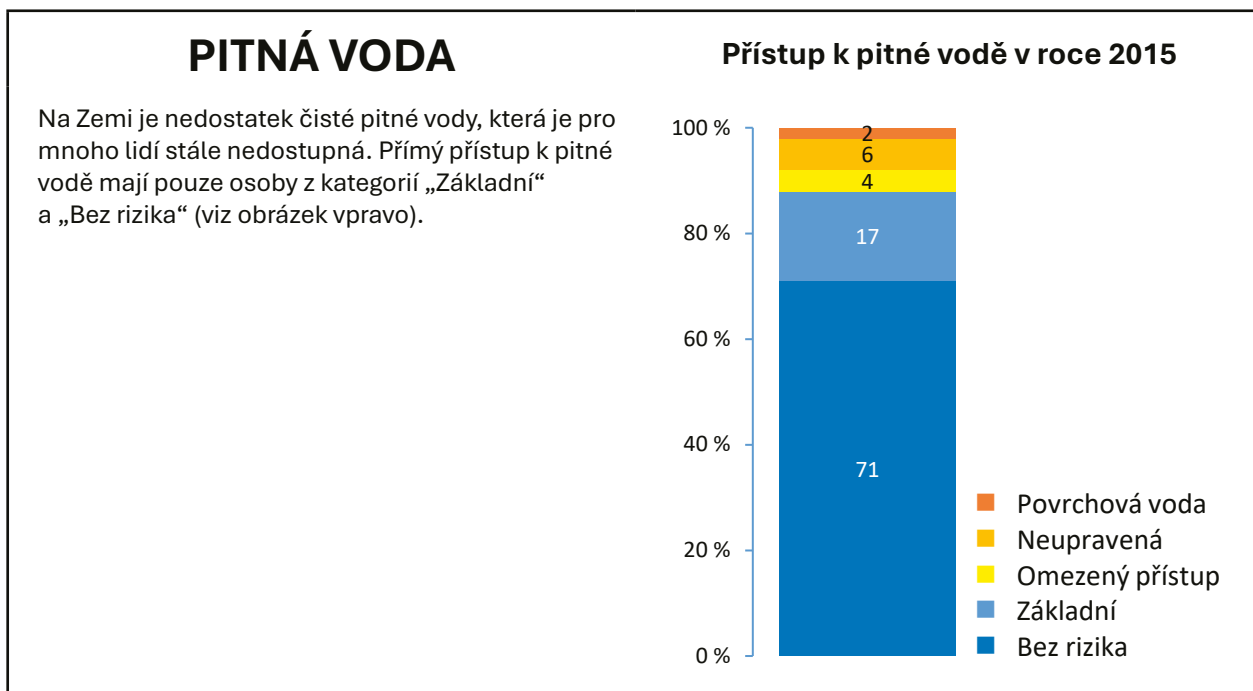

Úloha | Pitná voda

Otázka 1

V roce 2015 žilo na Zemi přibližně 7 miliard lidí. Kolik z nich nemělo přímý přístup k pitné vodě? (Odpověď uveď v milionech.)

Tematický okruh	Kvantita
Kontext	Společenský
Postup	Používání matematických pojmů, faktů, postupů a uvažování
Obtížnost	Nízká

Vyhodnocení otázky

Správná odpověď: 840 (milionů), lze uznat také 840 000 000

Komentář

Jedná se o jednoduchou úlohu, která by neměla žákům činit potíže. Jejich úkolem je pomocí údajů ze zadání a ze sloupcového diagramu určit hodnotu 12 % z počtu obyvatel Země (7 miliard).

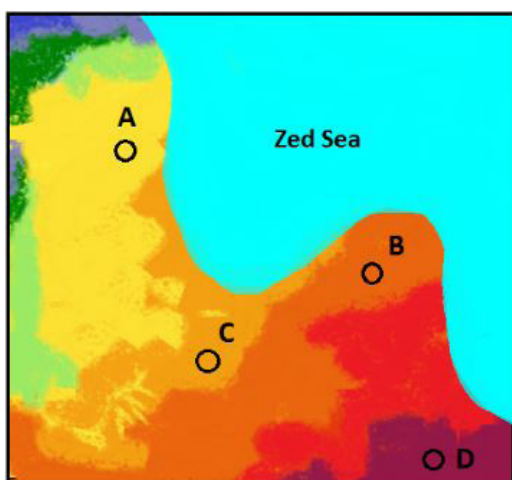
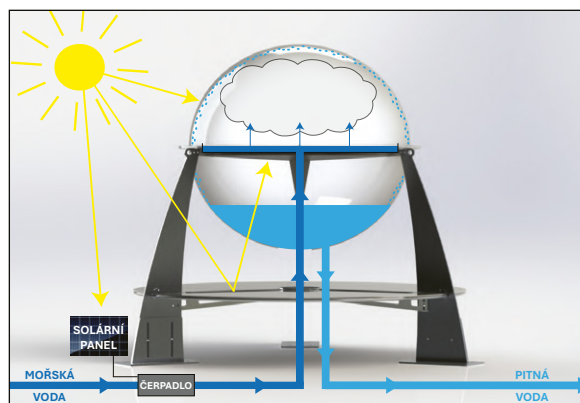
Otázka 2

Helio je modul ve tvaru koule, který autonomně vyrábí pitnou vodu (např.

z mořské vody) a pracuje pouze se solární energií. Množství vyprodukované vody závisí na čase a slunečním záření.

Lucy žije v jednom z měst na Zedlandu (označených písmeny A, B, C, D na mapě). Říká, že její rodina si koupila jeden modul Helio a ten vyprodukoval 2 920 litrů pitné vody za rok. Helio modul pracoval průměrně 8 hodin denně.

Ve kterém městě Lucy bydlí?

Čas (hodiny): 0 0,5 1 1,5 2

Denní sluneční záření (kWh/m²): 0 1 2 3 4 5 6 7 8

Čas (hodiny)	Denní sluneční záření (kWh/m ²)	Množství pitné vody (litry)

★ Vyber v tabulce řádek/řádky dat podporující tvou odpověď.

Dlouhodobý průměr denního slunečního záření (kWh/m²): 0 1 2 3 4 5 6 7 8

Potřebná data získáš spuštěním simulace po zadání vstupních informací. Na mapě vyber jedno město a poté v tabulce označ řádek/řádky dat podporující tvou odpověď.

Tematický okruh	Kvantita
Kontext	Osobní
Postup	Interpretování, aplikování a hodnocení matematických výsledků
Obtížnost	Střední

Vyhodnocení otázky

Správná odpověď: B a označen řádek (řádky) s denním slunečním zářením 6 kWh/m².

Komentář

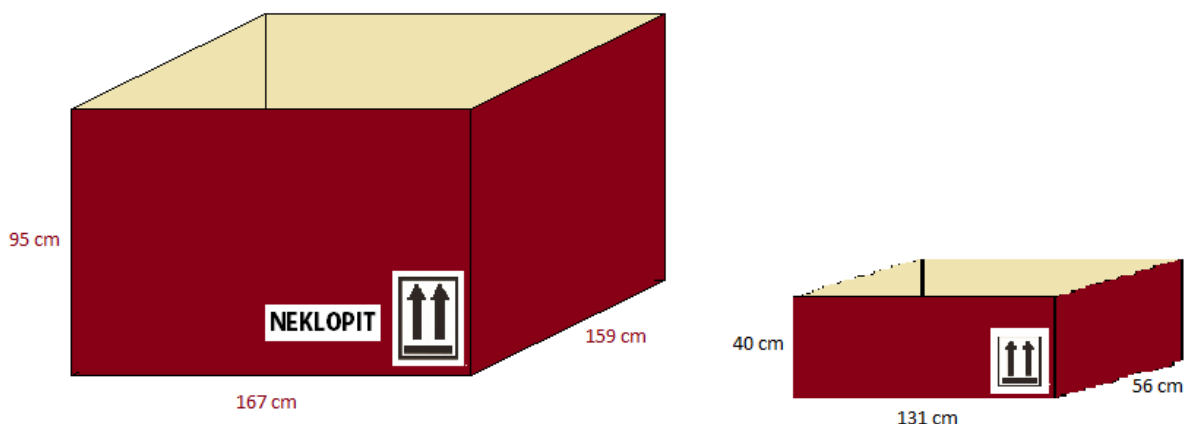
Druhá otázka je středně obtížná. Žáci v ní používají simulaci, která po zadání času a hodnoty slunečního záření vypočte množství vyprodukované pitné vody. Čas, po kterou modul Helio pracuje, lze volit v rozsahu 0 až 2 hodiny (po

půlhodinách) a sluneční záření na škále 0 až 8 (po jednotkách). Množství vyrobené pitné vody by mělo být ekvivalentní s objemem 2 920 l za rok.

Za jeden den vyrobí modul 8 l pitné vody ($2\,920 : 365 = 8$), tedy 1 l za 1 hodinu. Postupným nastavováním vstupních hodnot žáci zjistí, že požadované sluneční záření je 6 kWh/m^2 , což barevně odpovídá oblasti, ve které leží město B.

Otázka 3

Městský úřad se rozhodl vyřešit problémy s pitnou vodou ve svém městě výstavbou farmy Helio (farma se skládá z mnoha modulů). Jeden modul Helio je zabalen ve dvou krabicích (viz obrázek).

K dispozici jsou dva typy kamionové dopravy:

	Úložný prostor			
	Délka	Šířka	Výška	Objem
Kamion s návěsem I	7,7 m + 7,7 m	2,48 m	3,0 m	115 m ³
Kamion s návěsem II	7,3 m + 8,2 m	2,48 m	3,0 m	115 m ³

Do kterého typu kamionu se vejde více modulů Helio?

Vyber jednu z možností:

- Kamion s návěsem I
- Kamion s návěsem II
- Oba typy jsou stejně výhodné.

Vysvětli svou odpověď.

Tematický okruh	Prostor a tvar
Kontext	Společenský
Postup	Interpretování, aplikování a hodnocení matematických výsledků
Obtížnost	Střední

Vyhodnocení otázky

Úplná odpověď

Kód 2: Vybrán kamion s návěsem II a správné vysvětlení.

Částečná odpověď

Kód 1: Vybrán kamion s návěsem II, ale nesprávné zdůvodnění (např. chyba ve výpočtu); nebo vybrán kamion s návěsem II, ale zdůvodnění neuvedeno.

Nevyhovující odpověď

Kód 0: Všechny ostatní odpovědi.

Komentář

Třetí otázka je středně obtížná. Žáci v ní rozhodují, do kterého typu kamionové dopravy se vejde více balení modulů Helio. Potřebné informace jsou uvedeny v obrázku a v tabulce. Svůj výběr musí žáci zdůvodnit.

Úložné prostory u obou typů kamionů mají přibližně stejný objem, stejnou šířku a výšku, liší se tedy pouze svou délkou. Stačí proto porovnat uspořádání krabic v jednom směru. Do prostorů o délce 7,7 m i 7,3 m lze v jedné vrstvě umístit čtyři balení, zatímco do prostoru dlouhého 8,2 m se vejde pět ($8,2 : 1,59 = 5,16$) balení modulu Helio. Na výšku lze do všech přepravních prostorů umístit tři vrstvy. Výběr kamionu II mohou žáci zdůvodnit tím, že se do něj vejde 27 modulů, ale do kamionu I jen 24 modulů; nebo se do něj vejde o tři moduly více.

Otázka 4

Městský úřad se rozhodl vyřešit problémy s pitnou vodou ve svém městě výstavbou farmy Helio (farma se skládá z mnoha modulů).

Návratnost investice do farmy Helio s roční produkcí 29 200 hl pitné vody a pevnou cenou pro občany 0,08 zedů za jeden litr je vypočítána na 15 let. Městský úřad si na celou investici vezme půjčku od banky. Bance celkem zaplatí částku o 4,5 % vyšší, než byla půjčka, a bude ji splácet v pravidelných měsíčních splátkách po dobu 20 let. Jaká je jedna měsíční splátka (v zedech), kterou je třeba platit bance?

Tematický okruh	Kvantita
Kontext	Společenský
Postup	Používání matematických pojmů, faktů, postupů a uvažování
Obtížnost	Střední

Vyhodnocení otázky

Správná odpověď: 15 257 zedů

Komentář

Také poslední otázka je středně obtížná a žáci v ní mají určit výši měsíční splátky na uhrazení půjčky. Všechny informace jsou uvedeny v zadání otázky.

Nejdříve si žáci určí výši investice, která se rovná příjmům za vyrobenou pitnou vodu za dobu 15 let ($2\,920\,000 \times 0,08 \times 15 = 3\,504\,000$ zedů). Dlužná částka je vyšší o 4,5 % ($3\,504\,000 \times 1,045 = 3\,661\,680$ zedů) a obec ji bude splácet v měsíčních splátkách po dobu 20 let. Jedna měsíční splátka je 15 257 zedů ($3\,661\,680 : 20 : 12 = 15\,257$).